DECIZII

DECIZIA (UE) 2017/1789 A CONSILIULUI

din 25 septembrie 2017

de abrogare a Deciziei 2009/415/CE privind existența unui deficit excesiv în Grecia

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 126 alineatul (12),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 27 aprilie 2009, în urma unei recomandări a Comisiei, Consiliul a decis, prin Decizia 2009/415/CE a Consiliului ([1]) în conformitate cu articolul 104 alineatul (6) din Tratatul de instituire a Comunității Europene (TCE), că în Grecia exista un deficit excesiv. Consiliul a remarcat că deficitul public ajunsese la 3,5 % din PIB în 2007, depășind astfel valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat, și că era estimat la 3,6 % din PIB în 2008 (exceptând măsurile cu caracter excepțional, sau la 3,4 % din PIB incluzând măsurile cu caracter excepțional). Pentru 2009, proiecțiile indicau un deficit public de 4,4 % din PIB (sau de 3,7 % incluzând veniturile cu caracter excepțional). Datoria publică brută se situase la 94,8 % din PIB în 2007 și la 94,6 % din PIB în 2008, cu mult peste valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat. Previziunile intermediare ale Comisiei din ianuarie 2009 preconizau o creștere ulterioară a ponderii datoriei publice în PIB, care urma să atingă 96,3 % din PIB în 2009 și 98,5 % din PIB în 2010.

(2) La 27 aprilie 2009, în conformitate cu articolul 104 alineatul (7) din TCE și cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ([2]), pe baza unei recomandări din partea Comisiei, Consiliul a emis o recomandare adresată Greciei de corectare a deficitului excesiv până cel târziu în 2010, aducând deficitul public sub nivelul de 3 % din PIB într-un mod credibil și sustenabil. În acest scop, Consiliul a stabilit termenul-limită de 27 octombrie 2009 pentru luarea unor măsuri eficace de către autoritățile elene.

(3) La 30 noiembrie 2009, Consiliul a stabilit în conformitate cu articolul 126 alineatul (8) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) că Grecia nu luase măsuri eficace; în consecință, la 16 februarie 2010, în urma unei recomandări din partea Comisiei, Consiliul a somat Grecia în conformitate cu articolul 126 alineatul (9) din TFUE să ia măsuri pentru corectarea deficitului excesiv până cel târziu în 2012. Consiliul a stabilit, de asemenea, termenul-limită de 15 mai 2010 pentru întreprinderea unor acțiuni eficace.

(4) În 2010, în urma deteriorării foarte grave a situației financiare a guvernului elen, statele membre a căror monedă este euro au decis, acționând la cererea Greciei, să îi furnizeze sprijin pentru stabilitate în vederea salvgardării situației financiare a zonei euro în ansamblu, în coroborare cu asistența multilaterală acordată de Fondul Monetar Internațional. Începând din luna martie 2012, sprijinul acordat de statele membre a căror monedă este euro a luat forma unui împrumut din partea Fondului european de stabilitate financiară.

(5) La 10 mai 2010, Consiliul a adoptat Decizia 2010/320/UE ([3]) adresată Greciei în temeiul articolului 126 alineatul (9) și al articolului 136 din TFUE în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii bugetare și a somat Grecia să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru corectarea deficitului excesiv cel târziu până în 2014.

([1]) Decizia 2009/415/CE a Consiliului din 27 aprilie 2009 privind existența unui deficit excesiv în Grecia (JO L 135, 30.5.2009, p. 21).
([2]) Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).
([3]) Decizia 2010/320/UE a Consiliului din 8 iunie 2010 adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 145, 11.6.2010, p. 6).

(6) Decizia 2010/320/UE a fost modificată în mod substanțial de mai multe ori. Decizia a fost reformată la 12 iulie 2011 prin Decizia 2011/734/UE a Consiliului ([1]). Ulterior, Decizia 2011/734/UE a fost modificată în mod semnificativ de mai multe ori în perioada cuprinsă între 8 noiembrie 2011 și decembrie 2012 ([2]).

(7) La 8 iulie 2015, Grecia a solicitat asistență financiară din partea Mecanismului european de stabilitate (MES) sub forma unui împrumut pe trei ani, iar la 12 iulie 2015 s-a ajuns la un acord de principiu cu privire la acordarea unui împrumut pentru Grecia în valoare de până la 86 de miliarde EUR.

(8) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), în special articolul 7, un stat membru care solicită asistență financiară din partea MES trebuie să pregătească un program de ajustare macroeconomică (denumit în continuare „programul"), în vederea aprobării de către Consiliu. Un astfel de program ar trebui să asigure adoptarea unui set de reforme necesare pentru îmbunătățirea sustenabilității finanțelor publice și a cadrului de reglementare.

(9) Programul pregătit de Grecia a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a Consiliului ([4]). Memorandumul de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică, încheiat între Comisie acționând în numele MES și autoritățile elene, a fost semnat la 19 august 2015.

(10) La 19 august 2015, în urma unei recomandări din partea Comisiei, Consiliul a adoptat Decizia (UE) 2015/1410 ([5]) în temeiul articolului 126 alineatul (9) din TFUE și a somat Grecia să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv cel târziu până în 2017.

(11) În conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013, Grecia a fost scutită de raportarea separată în cadrul procedurii de deficit excesiv și a efectuat raportarea în cadrul programului.

(12) În iunie 2016, Grecia a finalizat cu succes prima evaluare a programului. La 15 iunie 2017, Eurogrupul a salutat punerea în aplicare de către Grecia a acțiunilor preliminare pentru cea de a doua evaluare, deschizând calea pentru închiderea respectivei evaluări. Cu ocazia reuniunilor Eurogrupului din 24 mai 2016 și 15 iunie 2017, s-au oferit clarificări cu privire la măsurile care urmau să fie luate pentru a asigura sustenabilitatea datoriei elene, dacă este necesar, la finalizarea cu succes a programului.

(13) În conformitate cu articolul 4 din Protocolul nr. 12 privind procedura aplicabilă deficitelor excesive, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la TFUE, Comisia furnizează datele necesare pentru punerea în aplicare a procedurii. În cadrul aplicării respectivului protocol, statele membre notifică date privind deficitele și datoriile publice și alte variabile conexe, de două ori pe an, și anume înainte de 1 aprilie și de 1 octombrie, în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului ([6]).

(14) Consiliul ia decizii de abrogare a deciziilor privind existența unui deficit excesiv pe baza datelor notificate. Mai mult, o decizie privind existența unei situații de deficit excesiv ar trebui să fie abrogată numai dacă previziunile Comisiei indică faptul că deficitul nu va depăși valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat pe parcursul perioadei analizate în previziuni ([7]).

([1]) Decizia 2011/734/UE a Consiliului din 12 iulie 2011 adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 296, 15.11.2011, p. 38).

([2]) Decizia 2011/791/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 de modificare a Deciziei 2011/734/UE adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 320, 3.12.2011, p. 28); Decizia 2012/211/UE a Consiliului din 13 martie 2012 de modificare a Deciziei 2011/734/UE adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 113, 25.4.2012, p. 8); Decizia 2013/6/UE a Consiliului din 4 decembrie 2012 de modificare a Deciziei 2011/734/UE adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 4, 9.1.2013, p. 40).

([3]) Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară (JO L 140, 27.5.2013, p. 1).

([4]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a Consiliului din 19 august 2015 privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Grecia (JO L 219, 20.8.2015, p. 12). Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a fost republicată în toate limbile oficiale în JO L 91, 7.4.2016, p. 27.

([5]) Decizia (UE) 2015/1410 a Consiliului din 19 august 2015 de notificare a Greciei în vederea adoptării unor măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (JO L 219, 20.8.2015, p. 8). Decizia (UE) 2015/1410 a fost republicată în toate limbile oficiale în JO L 91, 7.4.2016, p. 18.

([6]) Regulamentul (CE) nr. 479/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind aplicarea Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene (JO L 145, 10.6.2009, p. 1).

([7]) În conformitate cu documentul intitulat „Specificații privind punerea în aplicare a Pactului de stabilitate și creștere și orientări referitoare la forma și conținutul programelor de stabilitate și de convergență", astfel cum a fost convenit de Comitetul economic și financiar (CEF) la 15 mai 2017. A se vedea: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9344-2017-INIT/en/pdf

(15) Pe baza datelor furnizate de Comisie (Eurostat) în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 479/2009, ca urmare a notificării transmise de Grecia în aprilie 2017 și având în vedere prima revizuire a programului, precum și previziunile Comisiei din primăvara anului 2017, se desprind următoarele concluzii:

— Începând cu 2009, când deficitul a atins nivelul maxim de 15,1 % din PIB, soldul bugetului general s-a îmbunătățit constant, deficitul scăzând la 5,9 % în 2015 (3,2 % din PIB excluzând impactul net al intervențiilor guvernamentale de sprijinire a sectorului financiar, astfel cum au fost raportate de Eurostat) și transformându-se în cele din urmă într-un excedent de 0,7 % din PIB în 2016 ([1]). În linii generale, reducerea deficitului a fost determinată în proporție egală de reducerea cheltuielilor și de consolidarea veniturilor publice.

— Ținând seama de pachetul de măsuri bugetare adoptat în contextul primei revizuiri, care se preconizează că va genera 3 % din PIB în cursul anului 2018, precum și de măsurile convenite în cadrul celei de a doua revizuiri, care vizează compensarea, în parte, a implicațiilor bugetare a implementării la nivel național a schemei privind venitul de solidaritate socială, previziunile Comisiei din primăvara anului 2017 preconizează un deficit de 1,2 % din PIB în 2017 și un excedent de 0,6 % din PIB în 2018, în ipoteza menținerii aceleiași politici. Măsurile evidențiate în Strategia bugetară pe termen mediu pentru perioada 2018-2021, adoptată de autoritățile elene în mai 2017 după data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2017, sunt așteptate să îmbunătățească rezultatele bugetare preconizate pentru 2018 și pe termen mediu. Astfel, pe parcursul perioadei analizate în previziuni, deficitul ar trebui să rămână sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat.

— Pe fondul unor deficite bugetare mari, al scăderii PIB-ului nominal și al sprijinului financiar acordat sectorului bancar, și în ciuda unei restructurări semnificative a datoriei în 2012, ponderea datoriei publice în PIB a crescut în Grecia de la 109,4 % în 2008 ([2]), la 179,0 % în 2016. În special, ponderea datoriei Greciei în PIB a crescut de la 177,4 % în 2015 la 179,0 % în 2016, întrucât excedentul bugetar din 2016 a fost parțial utilizat pentru crearea rezervelor de numerar necesare. Creșterea a fost legată și de ajustarea stoc-flux pozitivă suplimentară datorată lichidării arieratelor care, în conformitate cu normele statistice, nu erau înregistrate în datoria publică. Se preconizează că ponderea datoriei în PIB va rămâne stabilă în 2017, pe măsură ce programul de lichidare a arieratelor continuă, însă în 2018 se preconizează că ea va scădea la 174,6 % din PIB ca urmare a unui excedent bugetar și a unor condiții ciclice favorabile.

(16) În urma publicării de către Comisie (Eurostat) în aprilie 2017 a rezultatelor bugetare ale Greciei pentru 2016, și pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2017, Grecia îndeplinește condițiile pentru a permite Consiliului să abroge decizia sa privind existența unui deficit excesiv în Grecia. În același timp, o serie de alte elemente, cum ar fi traiectoria bugetară pe termen mediu, care sunt relevante pentru o recomandare a Comisiei adresată Consiliului de abrogare a deciziei sale privind existența unui deficit excesiv în Grecia, au făcut și ele obiectul unor discuții în cadrul reuniunii Eurogrupului din 15 iunie 2017.

(17) Începând din 2017, care este anul următor corectării deficitului excesiv, Grecia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și va continua să fie monitorizată în cadrul programului care acoperă perioada până la mijlocul anului 2018. Ulterior, Grecia ar trebui să înregistreze progrese în direcția atingerii obiectivului său bugetar pe termen mediu într-un ritm adecvat, inclusiv prin respectarea criteriului de referință privind cheltuielile, și să se conformeze criteriului datoriei în conformitate cu articolul 2 alineatul (1a) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97.

(18) În conformitate cu articolul 126 alineatul (12) din TFUE, o decizie a Consiliului privind existența unui deficit excesiv urmează să fie abrogată atunci când deficitul excesiv din statul membru în cauză a fost corectat, în opinia Consiliului.

(19) În opinia Consiliului, deficitul excesiv din Grecia a fost corectat și, în consecință, Decizia 2009/415/CE ar trebui să fie abrogată,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În urma unei evaluări globale rezultă că situația de deficit excesiv din Grecia a fost corectată.

([1]) Pe baza datelor furnizate de Eurostat, soldul primar al bugetului general a atins 3,9 % din PIB în 2016. Din punctul de vedere al definiției din program, soldul primar s-a situat la 4,2 % din PIB. Definiția din program exclude costurile punctuale legate de recapitalizarea băncilor, cheltuielile legate de migrație minus transferurile din partea Uniunii, transferurile legate de decizii ale statelor membre a căror monedă este euro cu privire la veniturile băncilor centrale naționale din zona euro (profituri echivalente SMP și ANFA) și o parte a veniturilor din privatizare, însă ea include variația stocului de rambursări de impozite neprocesate restante.

([2]) Ponderea datoriei publice în PIB în 2008 a fost revizuită în sens crescător, de la valoarea publicată inițial, de 94,6 % din PIB, datorită unor revizuiri statistice care au afectat atât datoria publică, cât și PIB-ul.

Articolul 2

Decizia 2009/415/CE se abrogă.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles, 25 septembrie 2017.

Pentru Consiliu
Președintele
M. MAASIKAS